

Dan Raviv și Yossi Melman

**SPIONI ÎMPOTRIVA
ARMAGHEDONULUI**

Redactor: *Eugen Damian*
Tehnoredactor: *Mariana Radu*

Titlul original: ***SPIES AGAINST ARMAGEDDON. Inside Israel's Secret Wars***

Original English language edition published by Levant Books.
Copyright © 2012 by Dan Raviv and Yossi Melman.

Romanian edition copyright © 2013 by Meteor Publishing. All rights reserved.

© 2013 Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate
editurii METEOR PUBLISHING.

Contact:
Tel./Fax: 021.222.83.80
E-mail: editura@meteorpress.ro

Distribuție la:
Tel./Fax: 021.222.83.80
E-mail: carte@meteorpress.ro
www.meteorpress.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
RAVIV, DAN

**Spioni împotriva Armagedonului : războaiele secrete
ale Israelului** / Dan Raviv, Yossi Melman ; trad.: Mihai-Dan
Pavelescu. - București : Meteor Publishing, 2013
ISBN 978-606-8469-60-7

I. Melman, Yossi
II. Pavelescu, Mihai-Dan (trad.)

94(569.4)

Dan Raviv și Yossi Melman

SPIONI ÎMPOTRIVA ARMAGHEDONULUI

Războaiele secrete ale Israelului

Traducere din limba engleză
de *Mihai-Dan Pavelescu*

Cuprins

<i>Personaje-cheie din serviciile de informații israeliene</i>	7
<i>Prolog</i>	9
1. Oprirea Iranului	15
2. Bolile copilăriei	43
3. Alianța strategică	57
4. Din Varșovia cu dragoste	66
5. Maturitatea nucleară	81
6. Cruciatul Harel	97
7. Un Mossad modern	119
8. La orizont, războiul spionilor	137
9. Să-i cunoaștem pe vecini	167
10. Mai presus de răzbunare	182
11. Arsenalul interzis	206
12. Surprize de război și pace	228
13. Inteligența evreiască	250
14. Pericolul din nord	267
15. Un nou inamic	279
16. Penetrarea biologică	294
17. Ambiguitate și monopol	314
18. Spionarea prietenilor	333
19. Mușamalizări și revolte	356
20. Speranță și disperare	368
21. Împreună pe front	381
22. Asasinii	394
23. Războiul, apropiat și îndepărtat	420
24. Impunerea monopolului	435
25. O privire în viitor	455
<i>Note finale</i>	461
<i>Mulțumiri</i>	487
<i>Index</i>	488

Prolog

În capitolele următoare veți afla ce fac, zi și noapte, serviciile de informații ale Israelului – conduse de Mossad – pentru a-și apăra propria țară și, indirect, statele occidentale. Din punctul de vedere al israelienilor, acesta este un război secret și permanent pe care trebuie să-l câștige de fiecare dată.

Ziua Crizei se apropie. Este posibil ca Iranul să încerce să construiască bombe nucleare, teroriștii musulmani să atace din nou SUA... sau se pot petrece ambele dezastre. Președintele Statelor Unite se întreabă cu siguranță: Israelienii ce spun? Ei ce știu? De ce sunt ei în stare, dar nouă *nu* ne spun? Și ce poate face Mossadul?

Tot așa cum Statuia Libertății și localurile McDonald's au devenit simboluri curențe pentru SUA, „Mossadul” reprezintă un brand israelian recunoscut pe plan mondial. Iar și mai important este că, întrucât Orientul Mijlociu se află aproape constant în pragul tulburărilor, serviciul de informații externe al statului evreu este un jucător major în unele dintre dramele cele mai de seamă, deși ascunse, ale epocii noastre.

Este într-adevăr Mossadul atât de bun în ceea ce face? Da, afirmăm noi în cartea de față, bazându-ne pe documente, este incredibil de eficient – mai ales ținând seama de mărimea liliputană a țării. În paginile următoare veți vedea totuși că, în peste 60 de ani, spionajul israelian a comis și erori. El înregistrează succese sau eșecuri în primul rând în funcție de calitatea membrilor săi. Aceștia sunt excelenți, sunt motivați, dar rămân niște oameni supuși greșelii.

Numele complet al serviciului este *HaMossad l'Modi'in u'l'Tafkidim Meyuchadim*, ceea ce în ebraică înseamnă „Institutul de Informații și Operațiuni Speciale”. Are câteva mii de angajați, iar în ultimul deceniu a devenit o prezență ceva mai publică prin inaugurarea unui site Web.

Mossad.gov.il dezvăluie faptul că se conduce după un motto oficial: „Unde lipsește cârmuirea, poporul decade; izbăvirea stă în mulțimea sfetnicilor”.

Termenul „cârmuire” („counsel”) se află în traducerea aleasă de Mossad pentru pagina sa de internet în engleză, dar nu izbuteste să reproducă toate sensurile cuvântului ebraic *takhtulot* din Pildele lui Solomon, Capitolul 11, versetul 14. Acesta poate fi tradus și ca „sfat”, „amăgire”, „vicleșug”, „stratagemă” sau chiar „călăuzire înțeleaptă”, dar se referă întotdeauna la combaterea intențiilor oponentului.

Mottoul pe care Mossadul îl consideră inspirator poate fi atunci exprimat în forma următoare: Fără planuri abile, Israelul s-ar prăbuși; dar când există destule informații, Israelul găsește salvarea.

Fostul director al Mossadului, Efraim Halevy, ne-a spus că un motto și mai potrivit ar fi „Se poate face orice”. Această atitudine rezumă spiritul Mossadului.

Reputația agenției pentru acțiuni decisive și hiperactivitate a dus inevitabil la legendă: este atotputernică, nemiloasă și capabilă să pătrundă în orice colț al lumii.

Poate că Israelul n-a creat în mod deliberat imaginea respectivă, dar cu certitudine profită de pe urma ei. Când presa internațională și politicienii îi atribuie Mossadului realizări aparent incredibile, șefii spionajului israelian nu comentează nimic.

Această politică a ambiguității amplifică legenda, care, la rândul său, ajută la răspândirea temerilor printre dușmanii Israelului. Statul nu recunoaște că are armament nuclear, deși în paginile următoare veți găsi o istorie aproape completă a felului cum și-a dobândit statutul respectiv și cum își păstrează ambiguitatea.

Există totuși și o înțelegere greșită. Mossadul nu este decât o parte a comunității serviciilor de informații a Israelului, care include și alte departamente, despre care nu se poate afirma că ar fi mai puțin importante: Shin Bet pe plan intern și Amanul militar.

Acestea sunt cele trei servicii mari, ba chiar Aman – serviciul militar de informații – dispune de cele mai importante resurse financiare și umane și contribuie cel mai mult la securitatea națională a țării.

Cartea de față vă va dezvălui, de asemenea, două componente mai mici și mai specializate ale apărării secrete a Israelului. Una dintre ele, care poate fi numită „inteligenta evreiască”, îi ajută pe evrei să exercite Legea Reîntoarcerii pe tărâmul străvechi al poporului lor – grație acestei legi, cetățenia le este acordată instantaneu – și îi protejează când au necazuri în afara granițelor țării.

Cealaltă componentă, lansată oficial pentru „legături pe probleme științifice” și desființată după ce Jonathan Pollard a fost prins spionând în Statele Unite în 1985, s-a ocupat de construirea și protejarea celui mai important instrument de intimidare al Israelului: arma nucleară, secretă și neconfirmată oficial.

Precum ambiguitatea nucleară a țării, Mossadul a optat să rămână în general ascuns, lăsându-i pe alții să denatureze și să interpreteze greșit

multe evenimente misterioase. Distorsionările pot fi glorificări ale agenției de spionaj, ostilitate față de Israel sau simple speculații. Pe măsură ce imaginațiile se dezlănțuie, șarlatanii publică ce doresc: că Mossadul l-a înecat pe magnatul mass-mediei britanice Robert Maxwell, care a căzut de pe iahtul său, că serviciul de informații israelian a pus la cale accidentul soldat cu moartea prințesei Diana, că agenții Mossadului sunt în primul rând experți în asasinat, că toți israelienii arestați pentru trafic de stupefiante slujesc Mossadul și, ipoteza cea mai absurdă dintre toate, că Mossadul a stat la baza atentatelor din 11 septembrie.

Cartea de față intenționează să proiecteze lumină asupra adevăratei naturi a serviciilor de informații israeliene, examinându-i dezvoltarea – de la începuturi până în prezent – prin prisma istoriei unice a țării.

Statul evreiesc a fost în stare de război din clipa în care David Ben-Gurion i-a declarat înființarea în 1948, iar conducătorii israelieni continuă să se considere zilnic în război.

„Starea de război” diferă total de Războiul de Independență din 1948. Nu e nici victoria fulgerătoare obținută în șase zile în 1967. Iar comunitatea serviciilor de informații dorește să se asigure că nu va exista o repetare a episodului de Yom Kippur din 1973, când atacul surpriză al coaliției arabe ar fi putut fi dejucat dacă Israelul i-ar fi ascultat pe agenții excelent plasați în Egipt.

Trăim însă într-o epocă și mai riscantă, în care războiul aduce lovituri letale din partea rachetelor cu focoașe nucleare sau chimice, lansate de inamici care au înregistrat și ei progrese tehnologice.

Unul dintre rolurile principale ale serviciilor de informații este așadar evitarea războiului total.

Obiectivul actual este de a învinge – sau, gândindu-ne la Iran, de a dejuca și amâna cele mai periculoase planuri ale inamicului – fără a angaja un număr important de soldați și avioane și fără a supune o parte importantă a populației Israelului riscului unor atacuri ale armatelor vecinilor ostili.

Cartea de față va dezvălui mai mult decât a acceptat vreodată Israelul să declare public despre folosirea asasinatelor ca instrument de luptă, despre distrugerea în 2007 a unui reactor nuclear din Siria și despre sabotaje și crime având ca scop înăbușirea ambițiilor nucleare ale Iranului.

În jocul de șah complex și permanent din Orientul Mijlociu, misiunea inițială a serviciilor de informații s-a concentrat asupra

pregătirii pentru următorul război. Acum șefii spionajului israelian poartă un război continuu prin acțiuni secrete, sabotaje, dezinformări și asasinat.

Între timp, infanteriștii, aviatorii și marinarii din forțele armate israeliene (Tzahal) acționează în strânsă legătură cu agențiile de informații ale statului. Capitolele următoare vor arăta că armata israeliană, modernă și foarte adaptabilă, nu se limitează doar la desfășurarea trupelor înarmate. Militari din trupele speciale, nu neapărat îmbrăcați în uniforme, pătrund în țări inamice în misiuni îndrăznețe și sunt și spioni, la fel ca agenții Mossadului.

Israelul profită tot mai mult de dronele sale (vehicule aeriene fără pilot) de înaltă tehnologie, de sistemele de ascultare și de sateliții spioni, care au devenit o parte vitală din rețeaua defensivă din ce în ce mai întinsă a acestei mici națiuni.

Întreaga comunitate a serviciilor de informații – nu numai Mossadul – reflectă statutul Israelului: o țară mică, total diferită de statele din jur în privința religiei, culturii și valorilor, cu vecini care nu-i acceptă dreptul la existență sau, în cazul cel mai fericit, sunt de acord să coexiste fără tragere de inimă.

Serviciile israeliene de informații și-au dezvoltat de aceea un stil îndrăzneț, fiind dispuse să-și asume riscuri și să fie permanent inovatoare. Ele trebuie să lucreze cu oameni puțini, compensând deficiențele cantitative prin dezvoltarea excelenței calitative.

„Factorul uman este cel mai important și mai esențial pentru societatea și pentru serviciile noastre de securitate”, declara regretatul Meir Amit, care a condus atât Mossadul, cât și Amanul în anii 1960.

Observația lui rămâne valabilă și în prezent. „Succesul Mossadului și îndeplinirea sarcinilor sale complexe depind de calitatea celor care-l servesc, care-i alcătuiesc nucleul și constituie forța lui motoare”, scrie pe site-ul Mossadului directorul actual al agenției, Tamir Pardo. El speră ca angajații săi să fie „persoanele cele mai strălucite și mai potrivite”, care consideră că activitatea lor este o „contribuție la fortificarea securității statului Israel”, pentru care „își dedică abilitățile și talentele, determinarea, stăruința și valorile”.

Unii agenți ai Mossadului au declarat că principala lor motivație este protejarea țării și a familiilor lor. În general, sunt indivizi competitivi care doresc să exceleze în absolut tot ce fac.

Site-ul Mossadului așteaptă cereri de angajare din partea „persoanelor creative și pasionate de provocări, care caută lucruri

interesante și activități diversificate și speciale – un rol interesant, neconvențional și spectaculos” (un an de instruire).

Candidații trebuie să dețină „capacitate de lucru în echipă, curiozitate și deschidere față de învățare, abilități ridicate de studiu, creativitate și gândire neconvențională, cunoașterea aprofundată a limbilor străine și acceptarea unui program neregulat și a călătoriilor frecvente în străinătate”.

* * *

Un aspect neliniștitor pentru Israel, cauzat de mentalitatea din timpul războiului, de care n-a scăpat niciodată, este contradicția inerentă între democrație și modalitățile secrete de apărare.

Israelul s-a străduit să găsească un echilibru cu mult înainte ca alte societăți occidentale să se confrunte cu aceeași problemă după 11 septembrie. Este oare absurd să ai o subcultură secretă care să protejeze libertatea națiunii? Coabitarea n-a fost nici pe departe pașnică.

Vreme de mulți ani, agenții serviciului Shin Bet au mințit în tribunale și au fost dispuși să sacrifice valori democratice pe altarul luptei antiteroriste. Majoritatea israelienilor n-au ridicat obiecții. Ei au preferat să doarmă liniștiți noaptea, știind în mod vag că erau protejați.

Spre meritul Israelului, abuzurile au fost demascate și judecate de tribunale, de o mass-media energetică și de dorința pentru transparență a unei părți a publicului.

Există însă o disonanță suplimentară. Chiar dacă serviciile de informații aderă la legile și valorile Israelului, activitatea lor implică violarea suveranității și a sistemelor juridice ale altor state... ajungându-se până la asasinarea unor inamici în capitale străine.

Miezul chestiunii, familiar acum pentru Statele Unite și alte țări, este felul în care ne respectăm și ne consolidăm libertățile, combătând în același timp forțele ostile care încearcă să ne nimicească valorile.

Comunitățile de informații din societățile democratice trebuie să facă față unui cerc vicios. „Cei buni” sunt obligați să respecte legea, cel puțin în țara lor, pe când teroriștii profită de un sistem pe care-l detestă: ei își acționează în judecată anchetatorii, blochează tribunalele în procese prelungite, ba chiar solicită ca judecătorii să-i elibereze din închisoare invocând drepturile omului. Acestea sunt libertăți pe care ei înșiși, în țările lor de origine, nu s-ar gândi să le acorde nimănui.

De la bun început, în 1948, liderii israelieni au adoptat ca principiu călăuzitor ideea că se găsesc cu spatele la zid. Țara lor este

atât de mică – și, având în vedere mai ales granițele de dinainte de 1967, atât de îngustă –, încât unii analiști vorbesc despre dezastre care ar putea duce la dispariția națiunii. Câteva bombe nucleare aruncate în centrul Israelului ar ucide majoritatea populației.

Potrivit tradiției creștine, Armagedonul este locul bătăliei finale între forțele binelui și ale răului. Deși se crede că e vorba de un deal de lângă Meghido, în valea Jezreel din nordul Israelului, evreii nu se așteaptă și nici nu caută vreun eveniment apocaliptic. Totuși, în repetate rânduri, serviciile de informații israeliene au avut sarcina de a purta războaie secrete în scopul de a-și împiedica țara să ajungă în pragul unor situații teribile. Comiterea unor erori în actuala campanie împotriva programului nuclear al Iranului poate fi distructivă.

Acum douăzeci și doi de ani am scris *Every Spy a Prince*, o istorie a serviciilor de informații israeliene care analiza unele dintre aceste situații. De atunci s-au întâmplat multe, iar de pe scenă au dispărut personaje-cheie și guverne – unele în mod pașnic, iar altele în mod violent. După semnarea unui tratat de pace cu Israelul în 1979, Egiptul devenise un bastion al stabilității în regiune, dar răsturnarea de la putere a președintelui Hosni Mubarak în 2011 a zguduit din temelii Orientul Mijlociu. Multe țări arabe continuă să fie afectate de eveniment.

Odată cu trecerea timpului, pe măsură ce problemele Israelului s-au schimbat, accesul la informații a crescut. Documente anterior secretizate au devenit accesibile, mai multe persoane implicate în aceste drame au fost dispuse să vorbească, iar agenții și oficialități, atât de secrete încât nu puteau fi numite în mod legal, au ieșit la lumină. Am reușit să intervievăm majoritatea șefilor serviciilor și mulți agenți importanți.

Misiunea noastră este de a proiecta o lumină nouă asupra evenimentelor istorice. Intenționăm să scoatem în evidență problemele care continuă să apară într-o regiune strategică și zbuciumată aflată o dată în plus în pragul unei crize majore care ne-ar putea afecta pe toți.

Dan Raviv
Washington

Yossi Melman
Tel Aviv

Iunie 2012